

достъ-та и зрѣлость-та, па стѣпилъ въ жалостния, но и неизбѣжния периодъ на старешка-та слабостъ. Дреперъ мисли че историческия животъ на единъ народъ се развива така сѣшто и по сѣшти-тъ закони, по които върви живота на сѣки човѣкъ отдѣлно. Ние приемаме Дреперово-то списание като твърдѣ важно въ наука-та, освенъ туй ние сме написали споредъ него и тая наша книжка; ала сѣ пакъ трѣба да кажемъ, че мисль-та на Дрепера върху различни-тъ неизбѣжни фази въ история-та на народния животъ, не може издържѣ никаква сериозна критика. Макаръ и да говори История-та, че нѣкои народи сѣ измрѣли и нѣкои цивилизации пропаднали и ги нѣма вече на свѣта; но тѣхния брой до днесъ не е толкози голѣмъ за да можемъ само по тѣхъ да речемъ, че въ природа-та владѣе единъ общи законъ, по който би трѣбало сѣки народъ и сѣка цивилизация рано или късно да се развали и да пропадне. Ако обърнеме само внимание не къмъ обща-та цифра отъ исторически-тъ случаи, ами къмъ вътрѣшна-та страна на сѣки случай отдѣлно; то ште добиемъ единъ резултатъ съвсѣмъ противенъ на онова што говори Дреперъ. Внимателно-то изучавание ште ни покаже, че сѣки умрѣлъ народъ или цивилизация страдали сѣ отъ нѣкаква си неизмѣрима органическа болестъ, или ги е нѣкой извънъ нападналъ и тѣ не можли да са опрѣжъ на по-голѣма-та сила. И така онова, което Дреперъ приема за неизбѣжна старостъ, то споредъ насъ не е друго ништо освенъ болестно състояние. За това ако двайсе цивилизации сѣ пропаднали отъ различни бо-